

**ДЕВ'ЯТИЙ ЩОРІЧНИЙ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР
І VI МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС МОЛОДИХ УЧЕНИХ
“АРХЕТИПІКА І ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР У ВИМІРАХ УЯВНОГО,
РЕАЛЬНОГО ТА ІДЕАЛЬНОГО”**

28 червня 2018 р. у конференц-залі Університету Монпельє III імені Поля Валері відбулося відкриття щорічних заходів Української школи архетипіки – IX Теоретико-методологічного семінару 2018 і VI Міжнародного конкурсу молодих науковців за загальною темою: “Архетипіка і публічне управління: європейський простір у вимірах уявного, реального та ідеального”.

З вітальними словами до його учасників звернулися: віце-президент Університету Монпельє III імені Поля Валері *Ф. Жорон* (P. Joron), президент Національної академії державного управління при Президентові України *В. Куйбіда*. Свої вітальні адреси форуму надіслали Голова Верховної Ради України *А. Парубій*, Надзвичайний і Повноважний Посол України у Франції *О. Шамшур*, президент Національної академії наук України *Є. Патон* та спів організатори форуму.

Відкрив перший день щорічного форуму архетипіки *М. Маффесолі* – почесний професор Університету Сорбонни, відомий французький соціолог, засновник Центру досліджень сучасності й повсякденності (1982), головний редактор міжнародного журналу “Sociétés” (1982) і журналу “Європейські зошити уявного світу” (1988).

До участі у чергових заходах Української школи архетипіки було подано більше ніж 44 тематичні заявки від науковців Казахстану, Росії, США, України та Чехії. Безпосередньо в фінальній частині очного та заочного форматів свої праці презентували 28 авторів, у тому числі 6 учасників VI Міжнародного конкурсу молодих науковців.

Подані доповіді було структуровано за 5 тематичними секціями: 1) Європейський публічний управлінський простір у символічних контекстах індивідуальної чи колективної ідентичностей; 2) Європейський публічний управлінський простір у конфліктних полях соціальних уявлень (реальність світу праці, споживання, мас-медіа); 3) Європейський публічний управлінський простір: від зміни цінностей до пошуку соціальних смислів; 4) Європейський публічний управлінський простір: між реальністю національного та ідеальністю наднаціонального; 5) Епістемологічне поле сучасної європейської публічної управлінської культури.

Тематичний блок першого дня форуму становили:

1. *Н. Гавкалова*, д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця; *О. Амосов*, д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри економічної теорії та фінансів Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: “Вплив архетипів на суспільні трансформації” (Харків, Україна).

2. *М. Арпентьєва*, д-р психол. наук, доц., проф. кафедри психології розвитку та освіти Калузького державного університету імені К.Е. Цюлковського (м. Калуга, Російська Федерація); *І. Горелова*, канд. екон. наук, доц., доцент кафедри обліку,

© *Афонін Е.А.*, 2018

аналізу й аудиту Волгоградського інституту управління. Тема: *“Архетипи і концепти сучасного управління”* (м. Волгоград, Російська Федерація).

3. *Е. Афонін*, д-р соціол. наук, проф., проф. кафедри публічної політики та політичної аналітики Національної академії державного управління при Президентові України; *А. Мартинов*, д-р іст. наук, проф., головний науковий співробітник відділу всевітньої історії Інституту історії України НАН України. Тема: *“Архетипи “індивідуального-колективного” у моделі універсального соціального циклу”* (Київ, Україна).

4. *Т. Бельська*, д-р держ. упр., доц., доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова (Харків, Україна); *М. Лашикіна*, канд. держ. упр., помічник-консультант народного депутата України. Тема: *“Країни перехідної демократії в ході демократичного транзиту: архетипний аспект”* (Київ, Україна).

5. *О. Валецький*, д-р держ. упр., старш. наук. співроб., провідний науковий співробітник відділу гуманітарної безпеки Національного інституту стратегічних досліджень. Тема: *“Інституціональні та ціннісні засади реформ в Україні: європейський контекст”* (Київ, Україна).

6. *А. Гаврилюк*, канд. держ. упр., доц., доцент кафедри міжнародного туризму Київського національного університету культури і мистецтв. Тема: *“Архетипіка українського етнічного туризму у символічних контекстах локальної ідентичності: управлінський аспект”* (Київ, Україна).

7. *Н. Голованова*, аспірант кафедри політології та філософії Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Ціннісні орієнтири інформаційної політики в просторі Україна – ЄС (у світлі тлумачень Плотина, Левінаса і синкретичних підходів у філософії давнього Києва)”* (Харків – Київ, Україна).

8. *О. Деля*, канд. держ. упр., доц., докторант кафедри суспільного розвитку і суспільно-владних відносин Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Проблематика місця в осмисленні середовища державної політики: архетипний підхід”* (Полтава, Україна).

9. *Ю. Напльоков*, старший викладач кафедри підготовки миротворчого персоналу Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. Тема: *“Архетипні основи ціннісного вибору в процесі адаптації до сучасного суспільства”* (Київ, Україна).

10. *В. Соболюков*, д-р психол. наук, проф., проф. кафедри загальної психології та історії психології Новосибірського державного педагогічного університету. Тема: *“Несвідоме як джерело архетипу Європи: дискурс номадизму у концепції М. Маффесолі”* (м. Новосибірськ, Російська Федерація).

11. *В. Щегорцова*, канд. держ. упр., доц., доц. кафедри державного управління Харківського регіонального інституту Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Мотивація державних службовців в архетипному підході: теорія та проблемні питання”* (Харків, Україна).

12. *В. Лапіна*, канд. соціол. наук, доц., старш. наук. співроб. науково-дослідної частини Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Тема: *“Архетип споживання та його суперечності в сучасному європейському просторі економічних та соціальних взаємодій”* (Київ, Україна).

13. *В. Судаков*, д-р соціол. наук, проф., завідувач кафедри теорії та історії соціології факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Тема: *“Розподіл праці як архетипне джерело соціальної інтеграції, соціальних конфліктів та соціальної напруженості у європейському публічному просторі”* (Київ, Україна).

14. *О. Довгань*, канд. філолог. наук, заступник директора наукової бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Тема: *“Публічне управління з позицій детермінованого соціального смислу (архетипний підхід)”* (Київ, Україна).

15. *Т. Новаченко*, д-р держ. упр., доц., професор кафедри публічної політики та політичної аналітики Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Конкуренція уявлень щодо ціннісних альтернатив соціально-політичної реальності”* (Київ, Україна).

16. *Т. Плахтій*, політолог, незалежний дослідник. Тема: *“Архетипні засади реструктуризації політичного простору”* (Львів, Україна).

17. *Л. Сердечна*, канд. держ. упр., докторант кафедри суспільного розвитку і суспільно-владних відносин Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Ціннісно-сміслові архетипи “володіння” і “буття” в рекламному саморегулюванні”* (Київ, Україна).

18. *В. Сичова*, д-р держ. упр., проф., проф. кафедри соціології управління та соціальної роботи Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Тема: *“Архетипне підґрунтя взаємодії влади та опозиції в ході реалізації політики декомунізації в Україні”* (Харків, Україна).

19. *М. Карпа*, канд. держ. упр., докторант кафедри регіонального управління та місцевого самоврядування Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Компетентнісний підхід у європейському публічному управлінні: сутність і тенденції розвитку (архетиповий вимір)”* (Львів, Україна).

20. *В. Патраков*, філософ, незалежний дослідник. Тема: *“Соціокультурний цикл європейської цивілізації: архетипний підхід”* (Степногорськ, Республіка Казахстан).

21. *О. Суший*, д-р держ. упр., доц., завідувач лабораторії методології психо-соціальних і політико-психологічних досліджень Інституту соціальної та політичної психології Національної академії державного управління України. Тема: *“Соціальна архетипіка у проблемному полі публічного управління: сучасний стан та перспективи розвитку”* (Київ, Україна).

22. *Г. Шкляревський*, д-р філос., проф., проф. Бард-коледжу. Тема: *“Розум, Влада та Просвітницький проект”* (Рейнбек, Нью-Йорк, США).

23. *Н. Яременко*, канд. філол. наук, доц., доц. кафедри української та світової літератур Криворізького державного педагогічного університету; *Н. Коломієць*, канд.

філол. наук, доц., доц. кафедри української та світової літератури Криворізького державного педагогічного університету. Тема: *“Реінтерпретація архетипу “божественна дитина” в аспекті реалізації Програми сталого розвитку”* (Кривий Ріг, Україна).

Окремим тематичним блоком форуму стали праці учасників VI Міжнародного конкурсу молодих науковців *“Архетипіка і публічне управління: європейський простір у вимірах уявного, реального та ідеального”*:

1. *О. Котовська*, канд. філос. наук, доц., докторант кафедри публічної політики та політичної аналітики Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Конструювання нових типів цінностей та ідентичностей у вимірах локального, національного та віртуального”* (Київ, Україна).

2. *В. Омеляненко*, канд. екон. наук, с. н. с., старший викладач кафедри бізнес-економіки та адміністрування Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Тема: *“Архетипний аналіз ресурсів інноваційного розвитку публічного управлінського простору (компаративний підхід)”* (Суми, Україна).

3. *Л. Пономаренко*, провідний фахівець відділу забезпечення міжнародних зв'язків управління комунікативними зв'язками Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Сучасні тенденції та протиріччя процесів націєтворення в Україні та Європейському Союзі у дзеркалі архетипіки”* (Київ, Україна).

4. *О. Рогульський*, аспірант кафедри регіонального управління та публічного адміністрування Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Тема: *“Підготовка публічних службовців у країнах Європи: архетипний підхід”* (Одеса, Україна).

5. *І. Семенець-Орлова*, канд. політ. наук, доц. каф. соціології та політології Національного авіаційного університету; *Я. Кисельова*, студентка кафедри соціології та політології Національного авіаційного університету. Тема: *“Багатовимірна управлінська сучасність: породження соціальних смислів для нових колективних ідентичностей”* (Київ, Україна).

Переможцями VI міжнародного конкурсу молодих науковців стали: *І. Семенець-Орлова* і *Я. Кисельова* (Київ, 1 премія), *О. Котовська* (Львів, 2 премія) і *В. Омеляненко* (Суми, 3 премія).

У межах першого дня щорічного форуму Української школи архетипіки відбулася презентація виданого друком франко-українського перекладу книги почесного професора Сорбонни *М. Маффесолі* (*Час племен. Занепад індивідуалізму в масових суспільствах / пер. з фр. Київ: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2018*). Це перше в Україні видання відомого французького соціолога висвітлює динамічну соціальну природу сучасного – постмодерного суспільства, яка складається з безлічі нерідко забутих вражень, уявлень, щоденних емоцій. І хоч така динаміка, на думку автора, часто-густо пояснюється звуженням індивідуалізму, він, однак, зосереджується на племінній атмосфері, яка стає дедалі впливовішою. Логіка ідентичності (гендерна, політична, професійна) успадковує механізм ототожнення з групою, почуттям, режимом. Саме в цьому сенсі автор усвідомлює появу мереж, малих груп, віртуальних і реальних спільнот (музичних, спортивних, туристичних) у масовому суспільстві;

поєднує такі “архаїчні” цінності, як місництво, релігійність і передовий технологічний розвиток (телетекст, кабельне телебачення), що є базовими й особливо пізнаваними, як neotribalism сучасного мегаполісу. Книга адресується представникам суспільно-гуманітарного знання, політикам, управлінцям і всім, хто цікавиться новітніми ідеями та тенденціями сучасного суспільно-історичного розвитку, становленням об’єднаних територіальних громад і регіональним розвитком суспільства.

Також презентовано та передано нашим французьким колегам випуск фахового журналу з державного управління (*Public management: collection*. 2018. № 4 (14). June. (Special edition). Kyiv: Personal, 2017. 378 p.), в якому розміщено доповіді учасників ІХ Теоретико-методологічного семінару 2018 і VI Конкурсу молодих учених.

29 червня 2018 р., другий день форуму, був присвячений роботі Міжнародного симпозіуму “Уявне і повсякденне життя”, організаторами якого виступили французький Університет Монпельє III імені Поля Валері та Центр дослідження сучасності та повсякденності М. Маффесолі. Формат містив 3 складові: пленарну частину, круглі столи та постери. Для подальшої взаємодії двох наукових шкіл становить інтерес тематика учасників симпозіуму.

Пленарну частину форуму становили такі доповіді:

1. P. Joron, віце-президент Університету Монпельє. Тема: “*Seuls tous ensemble*” / “*Всі разом поодиноці*” (Монпельє, Франція).

2. P. Tacussel, директор інституту IRSA-UPVM3. Тема: “*Un sociologue excentré: Jose Ortega y Gasset et la modernité revisitée*” / “*Ексцентричний соціолог: Хосе Ортега і Гассет та нововідкритий модернізм*” (Монпельє, Франція).

3. M. Maffesoli, почесний професор Сорбонни (Париж V). Тема: “*Sociétal: penser et sentir*” / “*Вимір соціетального: думати та відчувати*” (Париж, Франція).

Table Ronde I: Formes et vitalités contemporaines / Круглий стіл I: Сучасні форми і динаміки (Présidente: H. Houdayer, IRSA-UPVM3):

1. D. Alieva, Université Bratislava. Тема: “*La révolution et la fête*” / “*Революція та свято*” (Братислава, Словаччина).

2. S. Wajntan, Unip São Paulo. Тема: “*Modernité au Brésil et formes visuelles: entre le cinéma des chanchadas et Hollywood*” / “*Модернізм в Бразилії та його візуальні форми: між кінотеатрами Чанчада та Голлівудом*” (Сан-Паулу, Бразилія).

3. R. De Rezende Ribeiro, Université Fédérale Fluminense. Тема: “*Réseaux d’affects et d’intolérance: l’imaginaire politique et la catharsis dans le quotidien médiatisé*” / “*Мережі впливу та нетерпимості: уявне політичне та катарсис у медійній щоденності*” (Нітерой, Бразилія).

4. D.C. Ayres Gomes, Université Fédérale de Maranhão. Тема: “*Les réseaux en tant qu’espace thérapeutique: l’imaginaire de la santé sur Facebook*” / “*Мережі як лікувальний простір: імажинер здоров’я в Фейсбуці*” (Мараньян, Бразилія).

5. C. Lahouste, UCL, Louvain. Тема: “*Faire œuvre de sa vie : quotidienneté et éphiphénoménal chez Philippe De Jonckheere*” / “*Вимір мистецтва з життя: повсякденне та епіфеноменальне Філіппа де Йонкхеера*” (Левен, Бельгія).

Table Ronde II: L’imaginaire et le contemporain / Круглий стіл II: Уявне та сучасне (Модератор: V. Susca, IRSA-UPVM3):

1. M.-C. Desmaret-Bastien, Université Lille. Тема: “2084 de Boulam Sansal: pensée symbolique et modélisation ironique de l’imaginaire contemporain” / “2084 Булама Сансала: символічна думка та іронічне моделювання сучасного уявного” (Лілль, Франція).

2. L. Coppi, Universidade de São Paulo. Тема: “De l’Histoire aux “Stories”: l’esthétisation de soi sur Instagram” / “Від історії до “оповідань”: естетизм в Інстаграмі” (Сан-Паулу, Бразилія).

3. C. Attimonelli, Université Aldo Moro, Bari; IRSA-UPVM3. Тема: “Sédution, nouveaux bien-pensants et puritanisme: l’affaire Weinstein” / “Спокуса, нові віруючі і пуританізм: справа Вайнштайна” (Барі, Італія; Монпельє, Франція).

4. M.C. Federici, Université Pérouse. Тема: “Timothée, Myrrhine, Fanfino d’Amour et Usability” / “Тімоті, Мірріна, Фанфіно любові та Юзабіліті” (Перуджа, Італія).

5. P. Christias, Université de Cypre. Тема: “Le quotidien, l’imaginaire, la fin de l’histoire: Baudelaire, Hegel, Foucault” / “Повсякденне, уявне, кінець історії: Бодлер, Гегель, Фуко” (Нікосія, Кіпр).

Table Ronde III: Dimensions sociales / Круглий стіл III: Соціальні виміри (Модератор: C. Bryon-Portet, IRSA-UPVM3):

1. S. Hernandez Torres, Paris 7, Habitat & Humanisme. Тема: “Masculinités en transit: un regard sur les effets du genre dans la vie des demandeurs d’asile sous procédure Dublin en France” / “Маскулінність на етапі транзиту: щодо гендерного впливу на шукачів притулку за процедурою “Дублін” у Франції” (Париж, Франція).

2. S. Garcia, Paris 7, Habitat & Humanisme. Тема: “Les limites de l’institutionnalisation de l’hospitalité: le cas du Programme Hébergement Citoyen pour les réfugiés” / “Межі інституціоналізації гостинності: приклад програми для біженців “Гідна безпека громадян” (Париж, Франція).

3. E. Soterias, IRSA-UPVM-3. Тема: “Les enjeux politico-religieux du conspirationnisme postmoderne” / “Політико-релігійні питання постмодерністського конспіраціонізму” (Монпельє, Франція).

4. M. Gardenier, IRSA-UPVM3. Тема: “Le spectacle de la vigilance: un imaginaire de la ligne de front” / “Вистава пильності: уявне передової лінії” (Монпельє, Франція).

5. L. Pourtau, Paris Saclay, Habitat & Humanisme. Тема: “Les migrations, réalisées et supportées, ou le cosmopolitisme par le bas” / “Реалізовані та підтримувані міграційні процеси, або космополітизм знизу” (Париж, Франція).

Table Ronde IV: Cultures urbaines / Круглий стіл IV: Міські культури (Président: F. La Rocca, IRSA-UPVM3):

1. T. Riffaud, Université de Montpellier. Тема: “Du dessin animé au droit à la ville: Le Roi et l’Oiseau (1979)” / “Від мультфільму до міського права: “Король і птах” (1979)” (Монпельє, Франція).

2. N. Camerati, Playa Ancha Valparaiso. Тема: “L’art-acupuncture urbain: réhabilitation ontologique du sensible” / “Міська арт-акупунктура: онтологічна реабілітація чутливого” (Вальпараїсо, Чилі).

3. J. Ryu, Université Pusan; G. Gilloch, Université Lancaster. Тема: “Tableaux busanais” / “Пусанські картини” (Пусан, Південна Корея).

4. C. Sanmartin Fernandes, PPGCOM/UERJ, Rio de Janeiro; F. Magalhaes, PPGCOM/UERJ, Rio de Janeiro; M. Herschmann, PPGCOM/UFRJ, Rio de Janeiro. Тема: “Le corps, la ville et la fête : les performances de dissidence dans le carnaval de rue carioca” / “Тіло, місто і свято: випадки сутичок на вуличному карнавалі кариока” (Ріо-де-Жанейро, Бразилія).

Постери:

1. A. Inglebert-Frydman, Paris 7, Habitat & Humanisme. Тема: “Dispositif d’encadrement d’Etat des représentations et de la vie quotidienne: le cas des demandeurs d’asile sous procédure Dublin dans un CPAR” / “Механізм державного нагляду за думками та повсякденним життям: справа шукачів притулку згідно з процедурою “Дублін” в CPAR” (Париж, Франція).

2. D. Potarico, LERSEM IRSA. Тема: “Retromodernisme” / “Ретро модернізм” (Монпельє, Франція).

Завершаючим заходом 2018 р. стане гала-вечірка “Юнгіанський квест”, що пройде в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого (Київ, вул. Грушевського, 1).

У контексті розвитку франко-української співпраці між двома національними школами архетипіки наші французькі колеги запропонували на кінець 2019 р. провести в університеті Монпельє (Франція) спільний міждисциплінарний міжнародний симпозіум (соціологія, політологія, економіка, антропологія, етнологія, історія) з питань боргу.

Е.А. Афонін,
д-р соціол. наук, проф.,
заслужений діяч науки і техніки України,
професор кафедри публічної політики та політичної аналітики
Національної академії державного управління при Президентові України